

Оптимізація управління матеріальними потоками в логістичних системах

Маргарита Ямкова

*здобувачка освітньої програми «Менеджмент»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: YamkovaMO@krok.edu.ua*

Сергій Філатов

*к.т.н., доцент кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: filatovy@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-9831-7051*

Сучасні умови воєнного стану супроводжуються появою нових вимог до управління підприємством та підвищення ефективності функціонування логістичних систем. У цих умовах особливої уваги набуває проблема оптимізації систем управління матеріальними потоками.

Актуальність дослідження обумовлена необхідністю вдосконалення оптимальних підходів до управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Об'єктом дослідження є процеси управління матеріальними потоками.

Предмет дослідження – аналіз підходів до управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Метою дослідження є визначення шляхів вдосконалення матеріальних потоків та логістичного управління ними.

Дослідженню процесу управління матеріальними потоками в логістичних системах присвячені роботи Крикавського Є. В., Окландера М. А., Воронько А. А., Рязанова А. В., Ушарової В. В., Алькеми В. Г., Сумця О. М. та інших.

Логістичний підхід відрізняється від традиційного управління рухом матеріальних ресурсів тим, що раніше об'єктом управління була просто сукупність декількох матеріальних об'єктів, а логістичний підхід передбачає управління матеріальними потоками.

Логістична концепція ґрунтується на застосуванні системного підходу, при якому усі елементи системи управління поточковими процесами повинні розглядатися як взаємодіюча та взаємозалежна сукупність складових частин, що підпорядкована єдиній стратегії управління, яка проявляється через оптимізацію функціонування не деяких елементів системи, а логістичної системи у цілому і в результаті цього проявляється синергетичний ефект. Застосування системного підходу повинно спрямовуватися на підвищення ефективності діяльності підприємства через оптимізацію управління матеріальним, інформаційним та фінансовим потоками. На основі цього принципу діють більшість європейських систем управління поточковими процесами і ефективність використання інтегральних підходів доведена у багатьох країнах [1].

Основною методологією для управління матеріальним потоком є системний підхід, який передбачає технологічну, технічну та економічну інтеграцію

різних ланок логістичного ланцюга в єдину систему, що забезпечує ефективне управління наскрізними матеріальними потоками.

Існують такі механізми планування та управління матеріальними потоками, а саме:

- управління матеріальним потоком "точно, своєчасно" (JiT);
- управління обслуговуванням основних фондів (PRM; SRP);
- планування потреб у матеріалах (MRP) і планування засобів виробництва та постачання (MRP II);
- управління виробництвом (KANBAN);
- планування та оптимізація виробничих процесів (OPT);
- інтегроване управління матеріальним потоком (LRP);
- управління ефективним використанням місць реалізації замовлень (BOA);
- управління кількісно-часовими параметрами виробництва (FZS);
- управління розподілом продукту (DRP);
- автоматизована система логістичного управління дослідженнями, проектуванням, виробництвом та експлуатацією високотехнологічної продукції (CALS).

Характерними рисами логістичної концепції управління матеріальними ресурсами на основі постійного вдосконалення є: скорочення витрат та періоду операційного циклу, усунення ймовірності одержання дефекту, поліпшення ергономіки робочих місць, підвищення ефективності виробництва продукції [2].

Вдосконалення матеріальних потоків та логістичного управління ними полягає в інтеграції матеріальних потоків, що, як правило, забезпечує підвищення загальної ефективності організації за рахунок оптимізації використання матеріалів, виробничих, складських та транспортних потужностей підприємства, а також за рахунок управління місцями стикування окремих функцій та роботи відділів.

Таким чином, зважаючи на умови воєнного стану в державі, при оптимізації системоуправління матеріальними потоками необхідно: чітко враховувати потреби ринку; встановлювати пріоритети розподілу товарів над їх виробництвом; вибирати обґрунтовано компромісний рівень обслуговування клієнта; зводити до мінімуму сукупні витрати протягом усього логістичного ланцюга.

Ключові слова: матеріальний потік; логістичні системи; оптимізація систем управління вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Макаренко Н. О. Логістичний підхід до раціонального управління й координації поточкових процесів в аграрних підприємствах. Вісник ХНАУ. Серія "Економічні науки" : зб. наук. пр. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. - Харків : ХНАУ. 2020. № 3. С. 121-131.
2. Орехова К. В. Логістичні концепції управління матеріальними потоками у збройних силах України. <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Oryehova-K.-V.-2.pdf> (дата звернення 21.04.2023).